

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐԵԱՆ

Տրտունջք

Էհ, մնաք բարով, Աստված և արև,
Որ կը պըլպըլաք իմ հոգվույս վերև . . .
Աստղ մ'ալ ես կ'երթամ հավելուլ երկնից,
Աստղերն ի՞նչ են որ եթե ո՛չ անբիծ
Եվ թշվառ հոգվոց անեծք ողբագին,
Որ թըռին այրել ճակատն երկնքին.
Այլ այն Աստուծոյն՝ շանթերո՛ւ արմատ՝
Հավելուն գենքերն ու գարդերն հըրատ...
Այլ, ո՛հ, ի՞նչ կ'ըսեմ . . . շանթահարե գ'իս,
Աստվա՛ծ, խոկն հըսկա փշրե հյուլեիս,
Որ ժպըրհի ձգտիլ, սուգիլ խորն երկնի,
Ելնել աստղերու սանդուղքն ահալի . . .
Ողջո՛ւյն քեզ, Աստված դողդոջ Էսկին,
Շողին, փըթիթին, ալվույն ու վանկին,
Դու որ ճակտիս վարդն և բոցն աչերուս
Խլեցիր թրթռումս շրթանց, թռիչն հոգվույս,
Ամպ տըվիր աչացս, հեք տըվիր սրտիս,
Ըսին մահվան դուռն ինձ պիտի ժպտիս,
Անշուշտ ինձ կյանք մը կազմած ես ետքի,
Կյանք մ'անհուն շողի, բույրի, աղոթքի.
Իսկ թե կորնչի պիտի իմ հուսկ շունչ,
Հոս մատախտուղի մեջ համր անշըշունջ,
Այժմեն թո՛ղ որ շանթ մ'ըլլամ դավկահար,

Պլլըվիմ անվանդ մռնչեմ անդադար,
Թող անեծք մ'ըլլամ քու կողըդ խըրիմ,
Թող հորջորջեմ քեզ «Աստված ոխերիմ»:

Ոհ, կը դողդոջեմ, դժգույն եմ, դժգո՛ւյն,
Փըրփըրի ներսըս դըժո՛խքի մ'հանգոյն . . .
Հառաչ մ'եմ հեծող նոճերու մեջ սև,
Թափելու մոտ չոր աշնան մեկ տերև . . .
Ոհ, կայծ տրվե՛ք ինձ, կայծ տրվե՛ք, ապրի՛մ.
Ի՛նչ, երազե վերջ գրկել ցուրտ շիրի՛մ . . .
Այս ճակատագիրն ի՛նչ սև է, Աստվա՛ծ,
Արդյոք դամբանի մրուրով է գծված . . .
Ոհ, տրվե՛ք հոգվույս կրակի մի կաթիլ,
Միրել կուգեմ դեռ ապրիլ ու ապրիլ .
Երկնքի աստղե՛ր, հոգվույս մեջ ընկե՛ք,
Կայծ տրվեք, կյա՛նք՝ ձեր սիրահարին հեք:
Գարունն ոչ մեկ վարդ ճակտիս դալկահար՝
Ո՛չ երկնի շողերն ժըպիտ մինձ չեն տար:
Գիշերն միշտ դագաղս, աստղերը՝ ջահեր,
Լուսինն հար կուլա, խուզարկե վրհեր:
Կըլլան մարդիկ, որ լացող մը չունին,
Անոր համար նա դըրավ այդ լուսին .
Եվ մահամերձն ալ կուգե երկու բան,
Նախ՝ կյա՛նքը, վերջը՝ լացող միր վըրան:

Ի գո՛ւր գըրեցին աստղերն ինձի «սեր»,
Եվ ի գո՛ւր ուսուց բուլբուլն ինձ «սիրել»,
Ի գո՛ւր սյուքեր «սե՛ր» ինձ ներշնչեցին,
Եվ զիս նորաստի ցուցուց ջինջ ալին,
Ի գո՛ւր թավուտքներ լըռեցին իմ շուրջ,
Գաղտնապահ տերևք չառին երբե՛ք շունչ,
Որ չը խըռովին երագքըս վըսեմ,
Թույլ տըվին որ միշտ ըզնե երագեմ,

Եվ ի զո՛ւր ծաղկունք, փրթիթնե՛ր գարնան,
Միշտ խնկարկեցին խոկմանցըս խորան . . .
Ո՛հ, նոքա ամենքը գիս ծաղրեր են . . .
-Աստուծո ծաղրն է Աշխարհ ալ արդեն . . .

1871